

ॐ

८६३

श्री. गुरुदेवस्य विरचित -

हिल्याजदीपिका

हि. दी.

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीशार्ङ्गिधाटुगिरिशार्ङ्गिकमोलिकोटिसंघदिनां चिकमलं विमलं
गकांतिं विष्णोप्यवंददलनं स्मरणा नराणां वंदे गजाननमुमाप्रियसूनुमेकं
पवित्रस्य कज्जोरिचिह्नयुक्ते सुकुमारत्वजिताम्बकेशरौघे गुरुवर्यगणेश
पादयुग्मे मम मूर्द्धा भ्रमरायितोस्तु नित्यं २ श्रीशेखरप्रभतिरिचिदिककोवि
दैर्यशस्त्रे पुरा प्रकथितं किल ताजिकारब्धे हिल्लाजजातकमिदं प्रकटीक
शेखिगूढार्थतः पद्यमिदं नक्तं यदम्यैः ३ कलिपुत्रे घटते किल ताजिकं स्व
नुभवावरुमेतदनाकुलं सुविमलैः सुमनोहरवत्तकैरविदुषामतिबुद्धिविव
दये ४ ब्राह्म्यवशिष्टगदितं शिवजं मया यथा क्लृप्तं सौरमर्ककथितं मुनिकेलिशं च

ताजिकमिति
सकांतरे पाठः

त्रि	क	सुख	वे
३	६	५	७

हि० दी०

सुर्वि

तरेण प्राः फलं चक्षय न द्विमत भावाधिके लपके खेदे न खप्युर्नै विंशोयकाः १० गणेश
 गुरुसंप्राप्त समतिः कतवान् द्विजः दिक्काज दीपकारव्यायां न सिंदो भावसाधनं १
 स्नेहान्निलामे कलहा सुरवाभ्रे सुरवान्निको रो प्रमदाद्य ११ चोत्र वैरेष्टृक पादचयात्प
 र्गदिकाधिका प्राग्भद लस्यदृष्टेः २ संख्यासमानं फलमुग्रदृष्टिः पापग्रहे सद्दृष्टिसौ
 म्यदृष्टिः जर्ज फलं व्यत्ययनोर्क भागांत रेचलादल्पगतौ प्रशस्ता २ तिथीननागादिभवा
 दिखेटाः प्रदीप्तभागा रवितः प्रदिष्टाः एते सुद्रष्टांशक तुल्यखेटांशात्पष्टतो जे भवती हिद
 ष्टिः पश्यति खेटाः पुरतो गतो शेर्द कथानगाः पूर्ण फलं न दास्यात् ३ रत्नाकरां वर
 महीयम राग्रवाधिरेव्योमत्रिलोचन मही गगनं क्रमेण दृक्ष्य स्पृश्या करवजेन वि
 योजितस्य खेटादि भागजनिता इह दृष्टि पिंडाः ४ यातैव्य पिंडां

०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
४	०	१	२	३	०	४	०	३	२	९	०

 तर निष्प्रशेष भागाविय द्रामहताः फलेन क्रमाद्युतो नाग्रगतेधिको
 ने पिंडे धिभक्ता भवती हृष्टिः ५ गणेश० दृष्टिसाधनं २ इति पंचधा दृष्टिः ॥ भोजास्फुजितो

ति

कोब्रसाईशः शिवः १

शेच्छेषुरोमकमतं त्वनुभूतसिद्धं स्याज्ज्योषं रसविभेदमिति क्रमेण ५ केशविद्युमु
 खनिर्गतशायास्तेष्वताधिगतनिष्पन्नरीचैः रोमकेन पुरिलक्ष्यमशेषं तद्विजाति
 निभिरतोऽप्ययनीयं दुयं त्रैः स्फुटोत्तसमयोजनबोन्नवेद्यः खेरायथागणि
 नदक्समतास्फुटाश्च तज्जं स्फुटं चलनयुक्तनुतोभजाकाः खेष्युगानिकुयु

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
०	४६४१०	४६४१०	४६४१०	४६४१०	४६४१०	४६४१०	४६४१०	४६४१०	४६४१०	४६४१०	४६४१०

जानिपुनश्चमेयात् ७ भागादिकास्तयचयेन हतारवरा
 मैर्लक्ष्येन हीनसहिताः क्रमशः यत्नैस्तेः राश्र्द्रकंचलन
 युक्तनुतः पदेन युक्तं समेचविषमेवियुतं नदंशैः ८
 युक्तातनुश्चपुनरासुरवमभ्ररामशुद्धैर्युतं हिबुकमारियुसंधितस्तेष्वद्वाचितास्त
 पुशुखानिजसंधियुक्ताभावाः क्रमाद्युचरसंधिवियोगभागाः ९ आवसंध्यं

दि० दीपिका०

३

३

शानिसुधांशुजम्भनिपुत्राः ६ तौलिम्यथोरसगजादिमुनिद्वयानां भास्वत्सुतेन्दुसुतजीष्य
निष्ठुक्रभौमः रा^मरा^मस्यभेष्वतुरगाष्टयुजावुधीनां सौम्योऽरुर्भ^मशुसुतोरविजस
थारः ७ पाठीनकेर्कयुगरामनवद्वयानां दैत्येज्यवाक्यतिबुधावनिजार्कपुत्राः रुद्रो
शयानिगदिनारविचंद्रवर्ज्यमित्यंक्रमेणयवनार्थवरेः पुराणेः ८ भेषादितः क्रमा
द्वोमाद्रेष्कारोशसथादिभिः षष्टः षष्टस्ततः कल्पोशेषोचप्रतिराशिषु ९ ग्रहमा
गास्त्रिभिर्निष्पादशभक्तानवांशकाः भेषात्मगास्यतोजूकाकुलीरात्पुस्तदीश्वराः १०
नरास्त्रीज्यावनिजास्त्रियोन्पेदिवातिशयाशुदिताश्चलज्मात् त्रिभेत्त्रिभेथोनवसो
म्य ३ षट्भूभवेऽशुजाकेषुचभास्कराद्याः ११ स्वराशो रवरागाः सुहृद्देक्षचंद्रारि
प्रोसागराः स्वासुहृदासुखंडं १२ द्विकारोत्रिभागः १० शंडंशोशके ५ स्याद्यदुच्चेतु
पंचारव्यवर्गवले स्यात् १२ नीचोनिनोऽग्रहः षड्भाधिकश्चेच्चक्रतस्यजेत्तल्लवानवनि

३

म्यसिनां शुसूर्यबुधास्फुजिद्रौमसुरेशपूज्याः सूर्यमजाहस्करस्तुजीवाः क्रियादि
 कानामधिपाः प्रदिष्टाः १ क्रियवषमकरस्त्रीकर्कशीनास्तुलाभतरणिमुखरव
 गानामुच्चमंशेः परं स्यात् दशभिरथगुणंशेः पिंडसंख्येदिनांशेः पवनभवनख
 रंशेस्तत्सप्तमं नीचसंज्ञं २ मेघेरसांगजजमार्गणमार्गणनाचापेदिवाकरश
 राब्धिशरांबुधीनां जीवास्फुजिदिधुसुतावनिजार्कपुत्राहदांशपायुनिवरेः क्रमशः
 प्रदिष्टाः ३ इंद्देरसांगविषयाचलषट् लवानां पाथो^{कं} नके^{न्यायं} द्विदशवेदनगा^{कं} दयानां
 कुंभेदिषट्पुत्रगसायकसायकानां शोभागवः सुरगुरुरुधिरोर्कपुत्रः ४ कीटेहयांग
 रसपर्वतनीरधीनां सुवर्तश्चिकेद्रियुगनागशरांगकानां हृद्वाधिपास्तुकथिताः क्षि
 तिस्तुशुक्रसोमामजामरपतौज्यस्वरंशुपुत्राः ५ उद्देशीमषट्द्विदबारगुणा
 शकानां दैत्येज्यचंद्रजवहस्पतिमंदवकाः लेपेरसांगकमदसमदलवानां जीवः कविः
 सिंह

हि० दी०

४

५

दौरविलम्बमनोहियुर्यं प्राक्पौरिमांतोत्थविलम्बकंचविलोकनीयं हि दिवाक्रमे
रा २ शत्रिक्रमो शत्रियति स्तुल्लज्जं युयं विलम्बं गतयोरिमांते ग्राह्यो रविल
ज्जमवांवरस्थो न चेन्नरर्क्षेष्टनवद्युनस्थः ३ न भवतियदिमानुर्लज्जकं कूरही
नं तनुयतिरसदूनो लज्जकं ग्राह्यमेतत् न भवतियदिपुण्यं कूरही नंतदीशोप्य
यनयदि तदा प्राक्पूरिमांतोत्थलज्जं ४ क्रूरैर्विशुद्धं बलदीर्घरोपि न द्रुह्यते पर्व
गमेद्भिमानुः निशीदुःशुद्धिस्त्विति र्विदि कास्ते दिवाहिलाजं निशित्स्थतेतः ५
सहजभोवे चतुष्टयधोस्थितः कुमुदिनी रमणोत्र च गृह्यते न च यदा सममस्थ
नवाष्टमद्युनगतस्तदभाव इहं गकं ५ तत्पूर्ववन्नो वचपुण्यस्य प्राज्वन्न
चेत्प्राक्तनधर्व रोगंते लज्जं च हिलाजकमुक्तभाये स्तद्वर्जनाथाः क्रमशो विवि
त्पाः ७ हिलाजकं ये प्रविलोकयंति स्वभोज्यभायेषु दलीलकास्ते सर्वे यदा तत्प्रथमो

सप्त राशमौ
 ग ८।३०
 ह ४।४५
 द ३।१०
 न १।३५

भक्तास्तानि केतुं गजं बलं १३ विंशोपकाश्चतुर्थीशः पंचवर्ग्याः शरात्पके हीनः पंचा
 धिके मध्योदशाधिके बलीग्रहः १४ प्रभेचरो स्तरहितः शुभयुक्तदृष्टो धीज्यं क
 लाभमगतो नूनिलग्नतश्च सोम्येः सन्नेमुधशिली जयिनो ह्युदस्थो हर्षी
 न्वितो नमगणः शुभदो वलिष्टः १५ मध्यस्तुयोर्द्विगुणवानधमो मयाष्टश
 नुस्थितो यदि च नीचगतो एकविंशः क्रूरार्कयुज्वलवियुग्निधुराशिगश्च
 वक्त्रीदशादिककलं परिकल्प्य मस्मात् १६ गरोशः बलसाधनं ३ इति पंच
 वर्गवलाधनं सुदक्षमेतत्तु दिनः शुभे मशाली शुभांतर्मुसरीफ
 कोयः सूर्योशकेः १२ स्वोच्चमद्वक्त्वरुदः जेष्टो मवेद्यो मगतिः सदैव १ प्रनिष्टो
 व्यत्ययगः समत्वके मध्योद्ययस्याधिकता सदृष्टयोः तदेव कल्प्य कुरु रूपरूपकं यु
 तेः समानाधिकता तु न दशात् २ गरोशः जेष्टकष्टके ४ सहस्रकिरणः शोध्यो दिने कु
 मुदिनीयतेः निश्चयव्याततुयो ज्वा सहस्रं पुराणसंज्ञकं १ हिला जशवेन शरीरमुत्तमा

	स्व	मि	श
ग	३०	१५	४
ह	१५	३०	२
द	१०	५	३०
न	५	३०	४०

गजयोनवभुवस्तुपनेधतमीधवे गजवियकुमिताः खचराग्नयोदलयुताः प
वनावनयः समाः १ प्रवनिजेरसस्रडुगनाध्योदलयुतास्थिययोधचबोधने
रसनगप्रमितागजवार्द्धयोहरिपदोक्षिमिताः क्रमशः स्मृताः २ नवरसाः सदली

र	च	म	ग	उ	श	य	त	वृ	ध	ि	सा	ग	रा	ध	म	ल	शी	त	कराः	सुर	वृ	जि	ते	उ	श	न	सि	द्धि	तुरं
उत्तम	१२०	१०५	६६	७६	६९	७२	५७	वर्ष																					
मध्य	३९	३९	४०	४०	४४	४४	४५	वर्ष																					
कनि	१९	१५	१५	२०	१२	८	३०	वर्ष																					
नष्ट	१९	१५	१५	२०	१२	८	३०	मास																					
अन	१९	१५	१५	२०	१२	८	३०	दिन																					
वृद्ध	१९	१५	१५	२०	१२	८	३०	वर्ष																					

शरदउत्तममध्यमहीनजामिगदिताइहरोमकसंमताः
४ शनेस्तुहीनजाः समाः खरंशवः कुजस्पचदलाद्व्य
रामवार्द्धयोवर्द्धतिचाप्यसूरयः ५ नष्टेतिनष्टकेनष्टाति
नष्टेखेचरेक्रमात् मासाधस्ताः क्षणः प्रोक्तासद्दीनवर्षसंमिताः द्वादलील
केराहुयुतेनिजांघ्रिणाद्युतंविहीनं खलुकेतुसंयुते सूर्यान्वितेऽस्मिन्नवशीतरस्मि

यदा नो स्वभोजभाद्ये तु हिलाजदृष्ट्या च दृष्टं न केनापि तदा हिलाजं ग्राह्यं परंतद्वद
शोपरंच यदा हिलाजस्य न संभवोस्ति स्वल्पायुषं जानकमुक्तमाद्यैः ८ गणेश० सु
हिलाजकं ५ उत्तमो नध्यमो हीनो नष्टश्चातिविनष्टकः नष्टातिनष्टसंज्ञश्च षड्वि
धोयुचरो भवेत् १ स्वलज्जास्त १० ११ १२ गणेश० नमस्तमः स्यात्समो हीनको नध्य
मो हीनसंज्ञः सुतायां तु ५ १२ १४ गणेश० नमादिकमेरासमो हीनको नष्टसंज्ञः प्रदिष्टः
द्वयांकत्रि २ १३ १३ गणेश० नमो हीनकः स्यात्समो नष्टको हीनकश्चातिनष्टः व्यवाष्टा
दिगणेश० नमादिकमेरा विनष्टोति नष्टोति नष्टातिनष्टः ३ उपचिन्तिं कुरुते निज
हर्षजो निजबलस्य तदा गजनेचरः बलवियुग्मदि हर्षविहीनको धिक्बिही
नबलो भवती हसः ३ इति शास्त्रादलीलारव्याद्वेदेः षड्विंशदुक्तकैः वर्षैः पृथक्पृथक्
कैषां साध्यमायुः स्फुटं बुध्यैः ४ गणेश० बलमिरुयं दुरवरवयः सदलोवरै

हि. वि. ग्रंथेषु हीनांशकः प्रथमतो पिततो द्वितीयः शुर्वंशकस्त्विति च सर्वश्वगा विधेया या त्यास्तद
 धृत इमे त्पलव क्रमेण २ समलवे बलवा प्रथमो यदा समबले त्पगतिः कथित सदा तनुनि
 जेश्वरको समभागको यदि तदा तनुयस्य दशा मता २ स्फुटा युर्दिनायं हुतं या त्पभागे स्त
 दैक्ये न भक्तं दिनाया दशाः स्युः यदा वा दिनायं हुतं या त्पभागे कथत स्ते न लक्ष्ये न गुण्याः पृथक्ते
 ३ दशा दिनायाः खर साग्नि भक्ता भवे स्फुटा वर्ष भुखा दशा सा रावंत तोप्यं तरजा दशाः स्यु
 स्ततो विधेया विदशाः क्रमेण ४ इति दशां तर्दशा व्याधः ८ तनुयोजनुरंगकं च पुरं पसह
 मंत स्यपती रवि विंशुश्च गत पर्व विलग्नकं तदीश स्त्रिक पश्चेति खलान्विता विनष्टाः २ यम
 सद्य सया तिचाथ चंद्रः खल युक्तो विधुरः खलश्च केन्द्रे सुख भेखल युज्विधुं प्रपश्येद्युमद
 स्थाच खलो न मत्पवे स्यात् २ रुद्देश्वर लज्जर वीदु जाता युमानु रज्जो निशि पुरण पश्च प्रा
 क पर्व लज्जं यदि ते रिवलाश्चेत् खले हि दग्धाश्च तदा मतिः स्यात् ३ रिपु गता मय गाः सक
 लाः खगास्तनुयति कलयन्ति च मत्पवे मुयशिली खल केन तमीधवे स्तनुगतः सयदा त्पकजी

उत्तमो नष्टः मध्यमोऽति नष्टः
हीनो नष्टति नष्टः ३

ज्यात् १ उत्तमे हीनं मध्यमे नष्टं हीनेऽति नष्टं २

त ५

या

मि १८ बर्बरे स्तदायुः सहितं विधीयते ७ दलीलं प्रपश्येद्द्रुहोयस्तुलग्नं ९ खम् १० बंधु ४ पुत्रा ५
य ११ जाया ७ नित श्रेत् यदा चोत्तमादिर्बलेनापितस्य समाद्यं च हीनादिकं योजनीयं च
यदा धर्मशत्रुमयाष्टद्विरामस्थितश्चोत्तमादिस्तदानष्टकाद्यं शुभादग्यदा सङ्ग्रहस्यापि पा
पाशुमस्यो नितं व्यत्ययेनापि किंचित् ५ दलीलारव्य रेवेटोद्भवं सर्वमायुः पृथक् कस्याप
नीयं तथा संस्कृतं च यदायुर्धृतिस्पष्टमायुर्निरुक्तं पुराणैर्बुधैरो मकाये नैरेस्प १०
पृथक् पृथक् प्राक् परभावसंभवं चायुः प्रसाध्य हितदंतरे यत् तद्भाव रेवेटांतरभा
वनिष्क्रमणांतरं शैर्विहृतं फलेन ११ दलीलकायुः सहितं विद्युक्तं पृष्टे विहीने प्रग
भावजो म्ये इति स्फुटं कर्मकतं परैर्यन्मज्जतं तन्न बहुक्तमस्मात् १२ योगोद्वादश
मध्यांशैः कैश्चिद्दीप्तांशकैः कतः ७ प्राश्रयात्मकचंद्रशौ बुधः क्रूरान्वितः खलः १३ त
त्रार्कयुक्ते स्फुटं कर्मचोक्तं प्रेष्टे च मध्ये धर्मजे पतंजे तत्रोक्तचंद्राः शरदस्तुमासाः
वसा निरुक्ता ७ प्रपरेः क्रमेण १४ जरेश ० दायसाधनं ७ राशी न्विहाय खचरेषु सल

हि० दी०

सं० १२ कुजतमोर्कसुताः सुखमाश्रितायमकरं समरः परिगच्छति मतिपतिस्त्वशुभः शुभद
ष्टियुज्वियुत ईज्जदशाब्दगतामृतिः १४ गणेश० रिष्टनिर्णयं ९ जीवो विलग्नो तनुयः स
रावत्रैराशिकेशो न भवत्यरिष्टं मंदस्तमोर्केन्द्रगतः सरावमुसल्लहेशस्त्वशुभं विनश्येत् १
विधुबुधो तनुगो सुखगो गुरुर्बलयुतो यदि जीवति मानवः सुतचतुष्टयधर्मगतेशो नो वि
बलके हितदारव लुजीवति २ त्रैराशियो सरावतवक्रवियुज्वलाख्यः स तस्थानगः खलवियु
क्सितगुञ्ज जीवेत् शुक्रस्तु केन्द्ररहितो यदि पश्यतीत्यं केन्द्रानुगं सकलमेतिलयं त्वरिष्टं ३
रात्रिग्रहारात्रिमगास्तथाहूः खेटादिनर्क्षे पिचते विलग्नं चेद्दृश्यमाद्रि विलयं प्रयाति रिष्टं
यथायुः खमयानि मे त्रैः ४ जुम्भाहिकेन्द्र सुतधर्मगतेशो चेद्द्वर्मे च रिष्टमखिलं विलयं
प्रयाति त्रैराशियः सुखगतो यत्रार्कसंस्थं पुराणं चरक्षति शिशुं च पिते वयुत्रं ५ चंद्ररा
शीश्वरो लग्नराशियश्च खलैर्वियुक् रिष्टं तदा लयं याति यथा व्याधिः स दोषधैः ६
गणेश० रिष्टनाशने १० तनुगतस्तपनः खलदष्टिभिर्विरहितः परमायु रदीरितं तनु

वितं ४ खलुतस्तुचतुष्टयजोविध्युः खलखजश्रतनावपिहृदके मयसुखस्थितदृग्गदि
 तस्यवासमुपयामनुजोयममंदिरं ५ कुजयुतोदशमेतुनिशाध्वः शुभखजैर्नचदष्टइ
 हांतकृत्थुनगतस्तुसितेमगलायनः सकुजसूर्यसुतोमतिकनदा ६ नलग्नमिंदुस्तनु
 पश्चवीक्षतेमिजान्वितोचेद्वरिदश्चचंद्रौ स्वल्पायुरंतस्थतयोर्गदरः पापद्वयांतर्गतशीत
 रश्मिर्नसौम्यदृष्टेल्पकजीवितंस्यात् ७ कुमुदिनीध्वनयंकजनीध्ववौमशुभदृष्टयुतो
 खलुमत्पवेद्युनसुखायुनिदृष्टियुतोयदेकलवराशिगतो किलतोमतिं ८ तनुखले
 रविशीतशुवीक्षतेमतिरथक्रियजेनमिजोविध्युः सकलदृष्टतिरंगशुसल्लहस्पचपतोरवि
 गौरियुजोमतिः^{११०॥} उदयपुण्यरवौदुमयायदारविविलुप्तकराः किलमत्तुदाः खलतनोद्युन
 शतुखजेविधोरननमसोनपिवेन्निजमाततः ९ कूरस्पहृदायैलितः सपापः केंद्रेनदृष्ट
 श्चशुभैर्मतिः स्यात् समंदलज्जेद्युनजेमहीजेजातो नरोसौयमसययाति १० क्षपाध
 वेकूरयुतेद्युनस्थेसप्तसादकूर्यलवेनदृष्टे विनष्टपापेयचविश्वमेनपिवेनजातुसमजंर

सितशुः ३

हि० दी०

८

४

शे सुहृद्भवे मध्यमं वैरिभेलाध्यवंचत नो रक्तकोपश्चभीर्नीचकर्त्रभवेद्वीरुतादस्युतामि
वैलत्वं ५ स्वभोजे बुद्धे लेश्वनस्त्रीसुतादेर्धनापिर्न्याशास्त्रपाठात्पटुत्वं स्ववंशे प्रता
लं कति लोकां गन्तुं तिष्ठितवस्तु न्यथो वस्त्रलाभं ६ दकारो नवांशे च हृदोपगेष्वे
सुहृद्भवे फलं मध्यमं नीचभे स्यात् कनिष्ठं च पुत्रादिभिर्विग्रहो यो न तत्त्वं च चौरादि
भिर्हीनिरुग्रा ७ दशां प्रयाते स्वभतुंगजे ज्ञेयं सुतात्सो रव्यमतो धनापि र्व्याति
र्नयो धर्म रतिश्च मानं देवद्विजाच्चापरिवारलाभः ८ स्वांशस्वहृदा स्वदकारा जे ज्ये
मित्रर्क्षजे मध्यफलं भवेत्तत् नीचारिभे रेर्भयमुग्ररोजो दंडो न यस्याथ च चौरभी
तिः ९ एवं शुक्रदेहपुष्टिर्धनापिर्न्याशापिः स्त्रीसुतायेर्विलासः आरोजं स्यात्
ध्यमे मध्यमं च नीचारिस्थे स्यादनिष्टं फलं तत् १० एवं शनो वंशजनाधिपत्यमा
रोज्यमं जे सुसुरवाग्मश्च आरागकूपदुमरोपरां च फलं च मध्ये रक्त्वमध्यमं स्यात्
सूर्यजे रिभनी च स्थे सुखकर्मात्मजस्थिते द्रव्यहानि न्याद्वीतिं शरीरे कुष्टमादिशेत् १२

विष्णुः खलदृग्वियुतोयवा मदसुखस्थशशांकबुधोहिच १ येष्टो विलग्नकभुरवाः कथितास्तुपूर्वेः
 केद्रागुगाः खलदृशावियुताबलाढ्याः मत्पुष्पयारिरहिताश्रदलीलकाः स्वस्थानांतरं यदिमि
 थः खलुदीर्घमायुः २ जीवेक्षितेनुतनुचापतिमिस्थशुक्लेकीर्यान्विते खलदृशावियुतेयवा
 स्यात् तज्जस्यपुण्यसहस्राधिपतिः खलेर्नीयुक्तोर्कलुप्तकिरणोत्रचदीर्घमायुः ३
 गणेश० परमायुषं ९९ स्वर्क्षेत्रेज्येष्ठमथुतोवनिपातवंध्यः सद्र्मकर्मनिरतः सुतदार
 युक्तः प्राप्नोतिराज्यकर्मसौख्यकुलोचितं च सूर्येदशापतिगतेचबहुप्रतापं १ हृद्दृष्टका
 रोचमसल्लहेस्वेचंद्राजीवर्क्षगतेचमध्यं शुक्रजमंदर्क्षगनीचयातेविषक्षमीतीरुग
 कीर्तयश्च २ सूर्यवद्विष्णुकलंपरिकल्पं शुक्लपक्षगविष्णोनुदशाहेमध्यमं चयचपू
 र्णकलं स्यान्मध्यगंतिमगतेचतिकाष्टं ३ कुजेस्वभोजेष्टतनापतिचं भवार्हनासि
 र्जनवल्गभलं युद्धेजयं विदुमरक्तवस्तुप्राप्तिं लभेद्देनयकर्त्ततां च ४ खलदृशानवांशेष्टका

दि० दी०

नष्टवीर्यो भवेद्विष्टमुजं विषक्षाष्टमस्थोऽथवा क्रूरदृष्टयुतः स्यादरिष्टं तदा पाककाले १ त्रिराशी
श्वराच्चंद्रयाके श्वरो चेद्विष्टुद्विष्टरिष्केषु संस्थावरिष्टं त्रिराशी शयाके श्वरो शीतरश्मेर्यदा वा
तदारिष्टमादेशनीयं २ त्रिराशिकेश सजुतो विधोर्वायाके श्वरात्तद्विष्टि २२ मिते दकारो भवे
दरिष्टं नियतं नरा रागमयो ममेवं विदुशा प्रकल्पं ३ जमलग्ना दशावेशः षष्टेष्टेष्टे द
शे श्वरात्तद्विष्टांश संस्थो वारिष्टं करोति रिष्टुराशिः ४ विष्टा त्रैराशिः शोधः सशानि
मृत्युसमकं तत्काले वीर्यसंयुक्तमरिष्टं जायते ध्रुवं ५ तत्काले वीर्यहीनश्च विनशा
पिपतिर्यदा मयारिष्टिद्रुगश्चेत्स्यात्तदारिष्टं प्रजायते ६ दशाधिपो वीर्ययुतः प्रवेशे
त्रैराशिकेशेन युतः शुभेष्ट दृष्टस्त्रिकोणे पचयस्थितश्चेत्तदा श्रुतिं विलयं प्रयाति
७ गणेश० रिष्टमंगको १२ मे मादि मे रुधिरदृष्टि मिते हि बंधोर्विस्फोटका गुण
मितैः कफरुक्कषाद्ये स्फोटाः प्रमेहरुगयो द्विमिते मंयमंते तृतीय इषु के खलुमासि मंयं

सूतोवलीयान् विबलोदशादौ तदाद्यभागे लपकलादशासा ॥ अंतेदले स्याद्विकलात्पवीर्यः सूतोद
शादौ सबलादशासा ॥ २३ ॥ प्राच्यंतभागे खलु मध्यमा स्यात्कालद्वये वीर्ययुतस्तदासाददाति पूर्वं
सकलं कलंच कालद्वये हीनवनश्च हीना ॥ २४ ॥ शुभोदशेशः सुतंधर्मकेंद्रे स्थितः शुभोतीव शु
भं ददाति मध्यः शुभो मध्यफलं तु हीनश्चेत्यं विदित्वा सुधिया प्रकल्प्य ॥ २५ ॥ कूरो वृद्धो शुभ
श्चेत्स्यात्संपूर्णं शुभतामियात् मध्यः शुभं मध्यफलं हीनो हीनं च नष्टकः ॥ २६ ॥ विधुः पाकेश्च
रा वृद्धिर्धर्मयुतः स्मरस्थितः पूर्णं फलं विधोः पाकेशो वृद्धिस्मरमूर्तिगः ॥ २७ ॥ जमोत्थभावाः
स्मरवृद्धिपुत्रधर्मस्थिताश्चेद्दुःशला धरणादा स्मरत्रिको रोगचयस्थिताश्च तदा विवृद्धिं ख
लुयांति पाके ॥ २८ ॥ होरादशा पूजित मध्यमा धामाचरे द्विदेहे विपरीतमस्मात् स्थिरे च
पापा शुभदा च मध्याह्नकारुणिकैर्लज्जयतेः सप्त फलं ॥ २९ ॥ गुर्वारशीतकिरणस्तु बुधत्रयी
नचंद्रावनेय भगवः सितचंद्र सूर्याः जेज्वेन जायुरु सुतेंदु सुताः क्रमेण चांतर्दशाधि
पतयोरवितः शुभाः स्युः ॥ ३० ॥ गरोश ० ३ वृद्धशा फलं ॥ ३१ ॥ दशादौ दशेशस्त्रिराशीश्चरश्च यदा

हि० दी०

१०

१०

त्रयं तेन चाब्दत्रयं ज्ञेयं शुभं वा यदि वा शुभं २ प्रस्मात्पृष्ठे सप्तधत्तेऽपि चंद्रं ज्ञात्वा त्वत्पामत्पदोषं
गुणं च तद्वा तु भिन्नेति सद्वाब्द का नि एवं च त्वारिंशत्ता रवाब्धि वर्षं ३ प्रोक्तस्त्रिदिवसे चंद्रः के
द्रे सदृष्टयुद्धं च बद्धो भुय शिली चैव कष्टा द्द्वे न दासिषुः ४ मंदो मे लापक चंद्रो बंध समा
नतो न हि वर्धे त्यु एष चतुर्मे चेत्खल युक्तैव संकटात् ५ संप्राप्तवक्त्रे जनि ते स्य शाले लग्नेश
पुण्या निधयो तथेष्टो स्यात्तन्मध्यमश्चैकत एव मन्त्र तदम्पथा कष्ट फलं विचिंत्यं ६ तामेशेषु
एष पेक्षुरैर्हते बद्धे दसौ रव्यतः खले न भू सरीं कीदु रुक्त विस्फोट कृद्भवेत् ७ गणेशः सदस
त्फलं ८ मृती शनं दं शकतो पिरं ध्रुव न वां शतो तः कलिका विनिध्याः ९ प्रायः प्रमाणे न न वां शयस्य
भूजे च्यतेः शक्रं जितै स्तदायुः १० प्राज्ञं धृतः स्यात्परतो यं भूमि शते सु काला न्न पयान तश्च व
ष्टिः खषट् चाष्ट न रवाः ११ शतं रव विष्टे १२० रव सूर्या १२० रवितः समाः स्युः १३ प्रज्ञोत्थ
लग्नतो ज्ञत्पु पतिर्य स्य न वां शके तस्योक्त वयसः प्रांते रिष्टं स्यात्तुरे ववा १४ गणेशः ज्ञे
हृदायकं १५ क्षोणी मंडल मंडलं द्विज कुला लं कारहीरः क्षितौ श्री मत्कौशिक वंश भूषण मणिः

द्वंदादिमेतुशरमासिरुजोदिकेच द्वाब्जमांघ्रमुदरे मुनिवर्षकं स्यात् अंत्येर्द्धवर्षतइहाब्दचतुष्क
 षोडाककादिमेकुयमषड्शरत्तुषोडा २ द्रेष्काराकेदिकमितेभयमत्र दोषायावत्तुसप्तशरद
 स्त्रिमितेच साम्प्र विस्फोटकाश्चशरदंतरकेचिरं स्युः सिंहदिमेनगसमादिमितेनैमांघ्रं ३
 अंत्ये शुभं त्वथचजूककुमारिकाय्यग्राय्याब्दशूलरुधिराभयकोस्त्रियोदे नंदाब्दकेरुधिररु
 ग्ब्रणरुद्रूरः स्यादभ्येद्वयं शुभतरं धनधान्यकं स्यात् ४ ऋश्चिकस्पतुशराब्दकोपकश्चादिमेत्त्वथ
 शुभोत्तथापरौ ध्वनिजे प्रथमके विरटी स्यादाय्यमासिचदिगब्जमांघ्रकं ५ स्याद्विकेतुविरटा
 युगमासैर्द्वादशाब्दसमयेजिजमांघ्रं अंतिमेतु युगमासकमांघ्रं कष्टजं जगयितुर्भवेदिह ६
 मगादिमेरुग्धिमितेभुतिः स्याद्विबर्षमध्यंतिमजेतिमांघ्रं गानंभनन्तीह मतिरुपित्रोः स
 पात्नतेन्यैरितिखिंदिकोक्तिः ७ कुंभाब्देदशमासासाजहारोजोदिकेरुजः चरमासैस्त्रिभि
 तेह्यब्दरुजोभीनेखिलं कलं ८ गरुशः संप्रशजं कलं ९ जमातः प्राक् तृतीयेद्विविलोको
 जोयुतेक्षितः सप्तशरौः शुभैः पापैः श्वजेर्मुथशितीयति १० तद्रूपधातुभिर्ज्ञेयं शुभं वाष्टदिन

जि ३

श्रीकेशवस्तुतः नंदिग्रासनिवास्यनेकगुणवान् रामाभिधोदैवविज्ञानाशास्त्रकला
 कलापचतुरः सौजन्यरत्नाकरः १ तदात्मजः सर्वजनाभिराजो नृसिंहनामाश्रुवि
 द्दरिष्टः पितृव्यतः श्रीगुरुतो गणेशादुगेशरूपात्मनाष्टबुद्धिः २ रिवंदिकादिम
 ताद्युक्तं जातकं वीक्ष्य यत्नतः हित्वा जदीपिकां नानावर्तैश्च सुगमं स्फुटं ३ इति श्री
 नृसिंहदैवज्ञविरचिता हित्वा जदीपिका समाप्ता ॥ ॥ संवत् १८९३ शाके १११८ भाद्रपद
 शुक्ला द्वादश्या गुरुवासरे समाप्तम् १ पुस्तकमिदं गजवर्धनराजो ज्योतिर्विदः ॥

कि. दी.

११

१२